

İştirak hisseleri ile tersane alanına ilişkin yatırım harcamalarının satışından elde edilen kazancın vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-201021
Tarih	09.11.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

KDV ve ÖTV Anlaşmalar Uygulama Müdürlüğü

Sayı : 39044742-KDV.17-201021

09.11.2016

Konu : İştirak hisseleri ile tersane alanına ilişkin yatırım harcamalarının satışından elde edilen kazancın vergilendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Şirketiniz aktifinde en az iki tam yıl süreyle kayıtlı bulunan ...A.Ş. hisselerinin yanı sıra ... A.Ş. tarafından hissedarlarına payları nispetinde tahsis edilen tersane alanına, firmanız tarafından yapılan yatırım harcamalarının satılmasından elde edilen kazancın %75'lik kısmına kurumlar vergisi ve katma değer vergisi (KDV) istisnası uygulanıp uygulanmayacağı, tersane alanı üzerinde yapılmış olan yatırım harcamalarının devri için ayrı bir fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği, fatura düzenlenmeyecek ise yatırım harcamalarının iştirak hissesinin satışında maliyet olarak mı dikkate alınacağı ya da tamamlanmayan yatırım kapsamında faaliyet gideri olarak mı değerlendirileceği, fatura düzenlenecek ise devredilecek yatırım harcamaları bütünleyici parça niteliğinde olduğundan ve KDV istisnasından yararlanılamaz ise devredilecek harcamalara ait faturalarda hesaplanan KDV oranları

farklılık arz edeceğinden harcama nispetine göre ayrı oran uygulamanın mümkün olup olmayacağı hususlarında görüş talep edilmektedir.

1.Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "İstisnalar" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmının kurumlar vergisinden istisna olduğu, bu istisnanın, satışın yapıldığı dönemde uygulanacağı ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulacağı, satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesinin şart olduğu, bu süre içinde tahsil edilmeyen satış bedeline isabet eden istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergilerin ziyaa uğramış sayılacağı, menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ve kiralanmasıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdıkları değerlerin satışından elde ettikleri kazançların istisna kapsamı dışında olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu bentte belirtilen koşulların sağlanması halinde söz konusu taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmının istisnadan yararlanması mümkün bulunmakta olup, faaliyet konuları arasında menkul kıymet ve taşınmaz ticareti ve kiralanması bulunan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdıkları değerlerin satışından elde ettikleri kazançların ise istisnadan yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.6.2.3.1. İki tam yıl süre ile aktifte bulundurulma" başlıklı bölümünde, istisna uygulamasına konu olacak taşınmazların ve iştirak hisseleri ile kurucu senetlerinin, intifa senetlerinin ve rüçhan haklarının en az iki tam yıl (730 gün) süreyle kurumun aktifinde yer alması, diğer bir ifadeyle kurumun bu değerlere iki tam yıl süreyle bilfiil sahip olması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, hisselerinin, aktifte iki yıl bulundurulmuş olması ve diğer şartların da sağlanması koşuluyla, Şirketiniz tarafından söz konusu hisse satışından elde edilen kazancın %75 lik kısmı kurumlar vergisinden istisna edilebilecektir.

Ancak, ... A.Ş. tarafından tahsis edilen tersane alanına ilişkin yapılan yatırım harcamalarının satılmasından elde edilen kazancın istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

2.Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden:

3065 sayılı KDV Kanununun 1/1 inci maddesine göre, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler KDV ye tabidir.

Aynı Kanunun 17/4-r maddesinde,

"Kurumların aktifinde veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde, en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimleri.

Bu fıkranın (u) bendi kapsamında varlık kiralama şirketlerine ve (y) bendi kapsamında finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerinin, kaynak kuruluş ve kiracı tarafından üçüncü kişilere satışına ilişkin en az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdıkları taşınmaz ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

hükmü yer almaktadır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin "II/F-4.16." bölümünde iki tam yıl süreyle sahip olunan iştirak hisseleri ve taşınmazların satışı ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Buna göre, ... A.Ş. hisselerinin, şirket aktifinde iki yıl süreyle kayıtlı bulunması ve diğer şartların da sağlanması koşuluyla, Şirketiniz tarafından söz konusu hisse satış işleminin KDV den istisna olması mümkün bulunmaktadır. Ancak, ... A.Ş. tarafından Şirketinize tahsis edilen alan üzerinde yapılan yatırımların satışı genel oranda (%18) KDV ye tabidir.

3.Vergi Usul Kanunu Yönünden:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

227 nci maddesinde; "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü,

229 uncu maddesinde; "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." hükmü,

231/5 inci maddesinde de; "Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır." hükmü

yer almaktadır.

Buna göre, ... A.Ş. hisselerinin Şirketiniz tarafından satışı halinde satış tarihinden itibaren 7 gün içinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, ... A.Ş. tarafından Şirketinize tahsis edilen ve üzerinde yatırım yapılan tersane alanının iştirak hissesini satın alacak kişi ya da kuruma devri halinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026